

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİ

SOSYAL GÜVENLİK AMACIYLA KULLANILAN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKINDA ÜYE DEVLETLER YÖNELİK BAKANLAR KOMİTESİ¹

TAVSİYE KARARI No. R (86) 1

(23 Ocak 1986 tarihinde Delegeler Komitesinin 392. Toplantısında
Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir)

Unofficial translation to Turkish: Recommendation No. R(86)1 of the Committee of Ministers to member States on the protection of personal data used for social security purposes (Adopted by the Committee of Ministers on 23 January 1986, at the 392nd meeting of the Ministers' Deputies)

Text originated by, and used with the permission of, the Council of Europe. This unofficial translation is published by arrangement with the Council of Europe and with financial support of the European Union within the EU-CoE Joint Project on Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State, but under the sole responsibility of the translator.

Bu yayının orijinali Avrupa Konseyi tarafından hazırlanmış ve Konseyin izniyle kullanılmıştır. Bu resmî olmayan çeviri, Avrupa Konseyinin düzenlemesiyle basılmış olup, "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi" AB-AK Ortak Projesi kapsamında, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Çevirmenin yegâne sorumluluğu altındadır.

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Tüzüğü 15.b Maddesi hükümleri uyarınca,

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha çok birlik sağlamak olduğunu göz önünde bulundurarak;

28 Ocak 1981 tarihli Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'nin hükümlerini akılda tutarak;

Sosyal güvenlik alanında veri işlenmesi yolunun kullanılmasındaki artışla ilgili olarak bireyin gizliliğinin korunması ihtiyacının bilincinde olarak;

Üye devletlerde nüfusun büyük bir kesiminin sosyal güvenlik sisteminden etkilendiğini ve bunun neticesinde bir bölümü hassas nitelikteki pek çok bilginin sosyal güvenlik kurumlarının kullanımına açık olduğuna işaret ederek;

İş gücü hareketliliğindeki artışın, farklı üye devletlerdeki sosyal güvenlik kurumları arasında iş birliğini ve sosyal güvenlik bilgilerinin ulusal sınırlar ötesinde karşılıklı teati edilmesini gerektirdiğini hatırd tutarak;

¹ Bu Tavsiye Kararı'nın kabulü üzerine ve Delegeler Komitesinin toplantılarını düzenleyen Usul Kuralları Madde 10.2 uyarınca:

- Fransa Temsilcisi, 8.2. fıkra hükümleri uyarınca ilave güvenceler sağlanmadan hükümetinin Tavsiye Kararı ekinde yer alan 8.1. fıkra hükümlerini uygulamama hakkını saklı tuttuğunu ifade etmiştir;
- Birleşik Krallık Temsilcisi, hükümetinin, Tavsiye Kararı ekinde yer alan 1.2. fıkranın ikinci bendi, 3.3. fıkranın ikinci cümlesi ve 5. fıkra hükümlerini uygulamama hakkını saklı tuttuğunu ifade etmiştir.

Sosyal güvenlik sisteminin etkili bir şekilde idare edilmesinde kişisel verilerin kullanımının zaruri olduğunun bilincinde olarak;

Bir tarafta, sosyal güvenlik sektöründe kişisel verilerin kullanılması ihtiyacıyla diğer tarafta, özellikle otomatik veri işleminin söz konusu olduğu hallerde bireyin korunması gereği arasında bir denge sağlanması mecburiyetini dikkate alarak,

Üye ülke hükûmetlerine:

- Sosyal güvenlik amacıyla kişisel verilerin kullanımına dair yasa ve uygulamalarında, bu Tavsiye Kararı'nın ekinde yer alan ilke ve kuralları esas almalarını;
- Bu Tavsiye Kararı'nın sosyal güvenlik sisteminin idaresinden sorumlu makamlar arasında geniş ölçüde yaygınlaştırılmasını sağlamayı tavsiye eder.

R (86) 1 Sayılı Tavsiye Kararı'nın Eki

İlke ve kurallar

1. Kapsam ve tanımlar

1.1 Bu ekte yer alan ilke ve kurallar, 1.2. paragraf hükümleri anlamında, kişisel verilerin sosyal güvenlik amacıyla hem özel hem kamu sektöründe kullanımında verilerin otomatik olarak işlendiği durumlarda geçerlidir.

1.2 Bu Tavsiye Kararı'nın amaçları bakımından:

- "kişisel veri", kimliği belirli ya da belirlenebilir bir bireye ait tüm bilgiler anlamındadır. Kimliğinin belirlenmesi makul olmayan ölçüde zaman ve emek gerektiren bir kişi "kimliği belirlenebilir" addedilmez;

- "sosyal güvenlik amaçları" ifadesi, şu tür yardım ödeneği kategorileriyle ilgili olarak sosyal güvenlik kurumları tarafından ifa edilen tüm görevleri kapsar: Hastalık ve annelik yardımı; maluliyet yardımı; yaşlılık yardımları; dul ve yetim aylıkları; iş kazası ve meslek hastalıklarında ödenen yardımlar; ölüm yardımı; işsizlik yardımı; aile yardımları.

1.3 Üye devletler, işbu Tavsiye Kararı hükümlerini, katkı payı alınan ya da alınmayan diğer sosyal yardımlar ile manüel olarak işlenen verilere de teşmil edebilir.

2. Gizliliğe saygı

21. Sosyal güvenlik amacıyla kullanılan kişisel verilerin toplanması, saklanması, kullanılması, aktarılması ve muhafazasında bireylerin mahremiyetine saygı gösterilmesi güvence altına alınmalıdır.

22. Her bir sosyal güvenlik kurumu tarafından verilerin korunmasını güvence altına almak için uygun kontrol tedbirleri sağlanmalıdır.

3. Verilerin toplanması ve saklanması

3.1. Sosyal güvenlik amacıyla kişisel verilerin toplanması ve saklanması, ilgili sosyal güvenlik kurumlarının görevlerini ifa etmesi için gereken durumlarla sınırlı olmalıdır.

Hassas mahiyetteki verilerin toplanması ve saklanması, yalnızca iç hukukta belirlenmiş sınırlar dâhilinde gerçekleştirilmelidir. Ayrıca, ırksal köken, siyasi kanaat ya da dini ya da diğer inançlarla ilgili kişisel verilerin toplanması ve saklanmasına yalnızca belirli bir yardımın ödenmesi için mutlak gereklilik olması durumunda izin verilmelidir.

3.2. Mümkün olan hâllerde kişisel veriler, sosyal güvenlik kurumları tarafından ilgili kişiden temin edilmelidir.

3.3. Sosyal güvenlik kurumları uygun olan hâllerde, iç hukukta belirlendiği şekilde diğer kaynaklara da müracaat edebilir. Ancak, hassas mahiyetteki kişisel veriler, yalnızca ilgili kişinin bilgilendirilmiş ve açık rızası ile ya da iç hukukta belirlenmiş diğer güvencelere uygun olarak diğer kaynaklardan temin edilebilir.

3.4. Her bir sosyal güvenlik kurumundan, saklanan veri kategorileri ile verilerin kapsadığı kişi kategorileri, bu verilere ne amaçla ihtiyaç duydukları, düzenli olarak verileri hangi kurumlara aktardıkları ve bu şekilde iletilen veri kategorilerini belirten yeterince aleni bir liste tutması istenmelidir.

4. Verilerin kullanılması

4.1. Belirli bir görevin ifası için bir sosyal güvenlik kurumu tarafından elde edilen kişisel veriler, bu kurumun yetkisi dâhilinde başka sosyal güvenlik amaçları için kullanılabilir.

4.2. Sosyal güvenlik kurumları arasında kişisel veri teatisine, kurumların görevlerini yerine getirmeleri için gerekli olduğu ölçüde izin verilmelidir.

4.3. İlgili kişinin bilgilendirilmiş rızası ile veya iç hukukta belirlenmiş diğer güvencelere uygun olmadığı takdirde, kişisel veriler sosyal güvenlik dışındaki amaçlarla sosyal güvenlik çerçevesi dışına aktarılmamalıdır.

5. Sosyal güvenlik numaraları

5.1. Tek sosyal güvenlik numarası uygulaması ya da benzer bir kimlik tespit yöntemi, iç hukukta sağlanan yeterli güvenceler eşliğinde getirilmelidir.

6. İlgili kişinin verilere erişimi

61. Ulusal hukukta tıbbi veriler ya da bilimsel araştırma ve istatistiklerle ilgili hükümlere tabi olarak, sahteciliğin ya da sosyal güvenlik sisteminin istismarının önlenmesi ya da diğer kişilerin hak ve özgürlüklerinin korunması için gereken durumlar dışında, bireyin kendisi hakkındaki verileri elde etmesi ve düzeltmesi sınırlandırılmaz.

62. Yukarıda belirtilen bu hakkın kullanım yol ve yöntemleri yeterince aleni olmalıdır.

7. Veri güvenliği

71. Her bir sosyal güvenlik kurumu, sosyal güvenlik amacıyla kullanılan kişisel verilerin güvenlik ve gizliliğini temin etmek üzere yeterli düzeyde teknik ve organizasyonel tedbirler uygulamalıdır.

72. Sosyal güvenlik kurumu personeli ve verilerin işlenmesine iştirak eden tüm diğer kişiler, bu tür tedbirler ve tedbirlere riayet edilmesi gereği hakkında bilgilendirilmelidir.

8. Sosyal güvenlik amacıyla kullanılan kişisel verilerin sınır ötesi akışı

8.1. Sosyal güvenlik kurumları arasında kişisel verilerin sınır ötesi aktarımına, sosyal güvenlik sektörüne ilişkin uluslararası hukuki belgeler uyarınca bu kurumların görevlerini ifa etmeleri için gerekli olduğu ölçüde izin verilmelidir.

8.2. Paragraf 4.1, 4.2 ve 4.3 hükümleri, sınır ötesi akışa tabi kişisel veriler için geçerlidir. Gerekli olduğu durumlarda, kişisel verilerin aktarıldığı devlette ilgili kişinin mahremiyetine saygı gösterilmesini güvence altına almak için ilave güvenceler de temin edilmelidir.

9. Verilerin muhafazası

9.1. Kişisel veriler, görevin ifası ya da ilgili kişinin menfaati için gerekenden daha uzun bir süre sosyal güvenlik kurumu tarafından muhafaza edilmemelidir.

9.2. Saklama süreleri, her bir yardım kategorisi için, o yardımın belirli özellikleri, diğer yardım türlerinin belirlenmesi için gereken veriler ve ihtiva ettiği kişisel verilerin hassasiyeti gibi hususlar dikkate alınarak saptanmalıdır.

9.3. Geçmişe dönük araştırma, bilimsel araştırma ya da istatistik bakımından artık sosyal güvenlik amacıyla kullanılmayan kişisel verilerin muhafaza edilmesinin gerektiği hallerde, bu veriler mümkün mertebe anonim kılınmalıdır. Verilerin kimlik tespitine imkân verecek şekilde muhafaza edilmesinin gerekli olduğu durumda, bu verileri kullanacak kurumlar bünyesinde yeterli güvenlik tedbirleri alınmalıdır.

Bu belgenin çevirisi, *İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi* projesi kapsamında Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortak finanse edilmiştir.

Translation is co-funded by **the European Union, the Council of Europe and the Republic of Turkey** under the **Project on Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State.**